

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Förbättrade förutsättningar för IVO – förslag för att motverka oseriösa och kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården (Ds 2025:17)

(S2025/01157)

Utifrån de utgångspunkter Försäkringskassan har att beakta, har myndigheten följande synpunkter.

Övergripande synpunkter

Försäkringskassan välkomnar att Inspektionen för vård och omsorg (IVO) får bättre verktyg för att förhindra oseriösa och kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården. Detta kan i förlängningen bidra till att motverka välfärdsbrottsligheten i stort.

Att incitamenten för att rapportera förändringar i verksamheten stärks är av särskild vikt för Försäkringskassans administration av det statliga tandvårdsstödet. Försäkringskassan behöver ha tillgång till korrekt information om tandvårdsgivare för att kunna administrera det statliga tandvårdsstödet på ett effektivt sätt. Det är således av stor vikt även för Försäkringskassan vilka uppgifter som registreras i vårdgivarregistret och vilka underrättelser vi får från IVO och från regionerna.

I den remitterade promemorian noteras att det i delbetänkandet SOU 2023:82 *Ökad kontroll över tandvårdssektorn* finns förslag om att tillståndsplikt för privat tandvård ska införas (se s. 91 i promemorian). Försäkringskassan kan dock konstatera att det i övrigt i promemorian saknas närmare överväganden om hur förslagen förhåller sig till tandvårdsverksamheter och bland annat de förslag som lämnas i nämnt delbetänkande samt lagrådsremissen *Stärkt kontroll över tandvårdssektorn*. I de följande synpunkterna i remissvaret lyfter vi några delar där det finns beröringspunkter mellan förslagen.

5.4.1 IVO ska få besluta om sanktionsavgift för vårdgivare som inte fullgör sin anmälningsskyldighet

Ett av förslagen i lagrådsremissen *Stärkt kontroll över tandvårdssektorn* är att tillståndsplikt införs för privata vårdgivare från och med den 1 januari 2026. Enligt förslaget i lagrådsremissen undantas tillståndspliktig verksamhet från anmälningsskyldighet (se förslag till 2 kap. 1 § andra stycket PSL). Anmälningsskyldigheten i 2 kap. 2 § PSL ska dock omfatta även tillståndspliktig verksamhet (se förslag till 2 kap. 2 § PSL och författningskommentaren till bestämmelsen).

I nu aktuell promemoria föreslås att sanktionsavgift ska få tas ut för det fall anmälningsskyldigheten enligt 2 kap. 1 eller 2 § PSL inte har fullgjorts. Det saknas närmare överväganden om sanktionsavgift i förhållande till verksamheter som inte omfattas av anmälningsskyldigheten i 2 kap. 1 § PSL, utan istället av den föreslagna tillståndsplikten för privata vårdgivare inom tandvårdssektorn.

5.7 Ytterligare uppgifter vid anmälan av verksamhet

Försäkringskassan förutsätter, och är positiv till, att patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) kommer att utformas på så sätt att det följer av denna att även en ansökan om tillstånd enligt förslag i lagrådsremissen *Stärkt kontroll över tandvårdssektorn* ska innehålla uppgifter om verksamhetschefens person- eller samordningsnummer och att uppgifterna registreras i vårdgivarregistret. I bland annat ärenden om anslutning till Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd kan Försäkringskassan vara i behov av uppgifter i vårdgivarregistret om verksamhetschef, i syfte att kontrollera att uppgiften som angivits i ansökan om anslutning överensstämmer med vad som är registrerat i vårdgivarregistret (jfr 18 § tredje stycket 5 förordningen [2008:193] om statligt tandvårdsstöd). Detta är ett exempel på vilken nytta Försäkringskassan kan ha av korrekta uppgifter i vårdgivarregistret.

5.8 Regioner och kommuner ska ha en skyldighet att underrätta IVO

Försäkringskassan noterar att det i lagrådsremissen *Stärkt kontroll över tandvårdssektorn* föreslås en anmälningsskyldighet för regioner i förhållande till IVO (se förslag till 15 d § tandvårdslagen [1985:125]). Anmälningsskyldigheten avser bland annat privata tandvårdsgivare som regionen har slutit avtal med om att utföra tandvård som folktandvården ansvarar för (se avsnitt 11 i lagrådsremissen). Försäkringskassan bedömer att det kan finnas anledning att överväga om den nu föreslagna underrättelseskyldigheten för regionerna i förslag till 15 kap. 2 och 3 §§ hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och anmälningsskyldigheten för regioner enligt förslag i lagrådsremissen *Stärkt kontroll över tandvårdssektorn* bör utformas på liknande sätt.

Försäkringskassan har inte några synpunkter på förslagen i övrigt.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Ingrid Utne i närvaro av avdelningschef Andreas Spång och rättslig expert Axel Jönsson, den senare som föredragande.

Ingrid Utne

Axel Jönsson